

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

HVAR 8 DAG

ILLUSTRERADT

MAGASIN

8DE ÅRG.

DEN 28 APRIL 1907.

N^Ö 30

Foto. Dahlgren, Upsala.

UDDO LECHARD ULLMAN.
SENIOR BLAND SVERIGES BISKOPAR.

Kitché: Kem. A.-B. Bengt Silfverparre Stålm.—Gbg.

UDDO LECHARD ULLMAN.

TILL PORTRÄTTET Å FÖREGÅENDE SIDA.

Den vördade biskopen öfver Strängnäs' stift, seniorn bland rikets biskopar Uddo Lechard Ullman fyller instundande 1 maj 70 år. På högtidsdagen kommer stiftets prästerskap att vid allmän uppvaktning å domkapitlets sessionssal till jubilaren öfverlämna hans porträtt i olja, utfördt af artisten Bernhard Österman.

Det är en betydelsefull lifsgärning, på hvilken biskopen kan se tillbaka, och hans namn är kändt och värderadt i vida kretsar äfven utanför det honom ombetrodda stiftet och dess prästerskap.

U. L. Ullman föddes i Göteborg såsom den 5:te i ordningen af 7 syskon. Föräldrarne voro dåvarande domkyrkoadjunkten och stadskateketen i Göteborg, sedermera kyrkoherden i Uddevalla Magnus Ullman och Magdalena Hegardt. Efter erhållen förberedande undervisning, under ledning af dåvarande komministeradjunkten, sedermera kyrkoherden i Morlanda Karl Aug. Heuman — hvarunder han inhämtade ett för hans år förvånande kunskapsmått — intogs den unge Ullman 1850 i Göteborgs gymnasium, som han med utmärkta vitsord lämnade 1855 för att inskrivas såsom akademisk medborgare i Uppsala. Sin andlige lärofader fann han redan i den tidiga ungdomen i kyrkoherden i Uddevalla, sedermera biskopen i Göteborg G. D. Björck, af hvilken han konfirmerades. I Uppsala, där till hans förtroliga vänkrets hörde en Ernst Daniel Björck, en Pontus Wikner, m. fl., studerade han företrädesvis klassisk filologi och estetik samt promoverades 1863 till fil. doktor. Gradualafhandlingen bar titeln "Försök till genetisk framställning af den götiska byggnadskonstens karaktär". Redan dessförinnan, eller 1860, hade han företagit sin första studieresa till Tyskland. Höstterminen 1863 innehade han ett adjunktvikariat vid Nya elementarskolan i Stockholm. Åren 1864—66 studerade U. vid universitetet i Erlangen (Bayern) under ledning af dåtidens yppersta teologiska lärare, sådana som Thomasius, v. Hoffman, Delikisch, Teodosius Harnack, Frank och Heinrich Schmid. Vistelsen i Erlangen blef, icke minst genom där knutna vänskapförbindelser, af djup och fruktbar betydelse för Ullmans personliga utveckling och kommande verksamhet. Tre år efter hemkomsten (1869) aflade han teol. kandidatexamen i Uppsala och kallades omedelbart till docent därstädes i praktisk teologi, sedan han afböjt samtidig kallelse till docentur i dogmatik. Samma år blef han af biskop Björck prästvigd för Göteborgs stift. 1872 utnämndes U. till teol. lektor vid läroverket i sin födelsestad, hvilken befattning han tillträdde följande år. Under tiden hade han änyo besökt Tyskland, denna gång såsom Helffeltsk stipendiat med uppdrag att studera de kyrkliga förhållandena i de af Preussen annekterade provinserna, speciellt Hannover, Hessen och Elsass. Mot slutet af denna resa firade han den 9 december 1872 i Erlangen sitt bröllop med Anna Friederike von Pieverling, dotter af assessorn Ludwig von P. och Anna Bavetta Koch. Biskopinnan Ullman afled den 28 sept. 1905.

Under de omkring 16 år, Ullman verkade såsom lektor i Göteborg, var han tvenne gånger i tillfälle att erhålla teol. professur, ena gången då han stod såsom ensam sökande till e. o. professuren i praktisk teologi i Uppsala (ansökan återtog i sista stund), andra, då han kallades till professor vid Augustanasyndodens seminarium i Rock-Island, hvilken kallelse han afböjde. — Efter att två gånger ha varit uppförd på biskopsförslag, nämligen i Göteborgs och Heurösands stift, utnämndes han 1889 efter Adam Teodor Strömberg till biskop öfver Strängnäs' stift — den 49:e i ordningen af detta stifts namngifna biskopar.

Utrustad med stor och mångsidig begåfning, omfattande såväl humanistisk som teologisk lärdom, djup personlig fromhet, outtröttlig arbetsflit och liflig öfvertygelse om de stora kraf, som med rätta böra ställas

på en stiftschef, har biskop Ullman utfört en lifsgärning af största innebörd och betydelse, icke blott för Strängnäs' stift, utan för hela den svenska kyrkan, till hvars gagn och utveckling han varit verksam i mångfaldiga riktningar. Sin uppfattning om den prästerliga verksamheten, hvilken uppfattning varit och är grundvalen för hans egen biskopliga verksamhet, angifver han i sitt herdabref, och kan densamma i korthet så uttryckas: prästens personliga lifsgemenskap med kyrkans Herre är det nödvändiga villkoret för en välsignelserik herdeverksamhet, och församlingslärarens hufvuduppgift är att med begagnande af alla till buds stående medel och särskildt genom ungdomens fostran i äkta kristligt-kyrklig anda verka *församlingsbildande*. Särskild vikt lägger biskopen därpå, att predikan är biblisk, folklig, konkret och åskådligt undervisande. Själ af han en af vår kyrkas mest framstående predikanter.

Biskop Ullmans måhända största betydelse ligger dock på annat område än den biskopliga ämbetsverksamhetens. Han har nämligen öfvat ett betydande teologiskt och kyrkligt skriftställereri, hvilket på grund af tidsförhållandena kommit att få en företrädesvis apologetisk riktning. Så redan i det första teologiska arbetet af hans hand, utgifvet kort efter återkomsten från Erlangen: "Den kritiska skolan och dess påståenden rörande Jesu lefnad och urkristendomen" (1867). Såsom kristendomsförsvarare uppträder han äfven gent emot dr Carl v. Bergen i "Ett angrepp mot vår kristna tro" (1881) och "Hvad vi veta om Bibeln" (1886), båda skrifterna ursprungligen utgörande i Göteborgsposten införda artiklar. För denna sin verksamhet erhöi han äfven offentligt erkännande i form af det större Gustaf-Adolfs-premiiet "för framstående apologetiskt skriftställereri". Äfven vid äldre år har biskop Ullman orädd och med kraft kastat sig in i striden för den sak, han en gång gjort till sin.

Uttrymmet medgifver icke en utförlig redogörelse för Ullmans i hög grad produktiva författareverksamhet. Här må blott erinras om hans "Evangelisk-luthersk liturgik" (1874—76), i sitt slag ett standard work, som ännu begagnas vid de teologiska universitetsstudierna. Icke liten förtjänst har U. inlagt såsom gemensamt med K. H. Gez. v. Schéele grundare och utgifvare af den banerförande "Tidskrift för kristlig tro och bildning", hvilken började utgifvas 1883 och sedermera (1895) uppgått i "Kyrklig tidskrift".

Af levande öfvertygelse, orubbligt fast och bestämd i vår kyrkas bibliskt-lutherska trosåskådning, har biskop Ullman vid hela sin officiella verksamhet både muntligen och i talrika skrifter gjort den gällande och i sitt apologetiska skriftställereri försvarat den. Tillika har han uppmärksamt följt med nutidens teologiska arbete. Själ sluter han sig till den teologiska riktning, som i Tyskland är representerad af män sådana som Frank, Zöckler, Grau, Volch, v. Oretti m. fl.; vill äfven vetenskapligt behandla kristendomen, speciellt dess urkunder, med hänsyn till vår tids kristnas andliga behof.

I åtskilliga kungl. kommittéer har U. varit verksam ledamot. En afhandling för disputation 1871 "Om den kyrkliga psalmboken", i hvilken han bl. a. underkastar 1819 års psalmbok en ingående granskning, föranledde tillsättandet af 1883 års psalmbokskommitté, hvars arbete ännu icke kan anses slutfördt, och i hvilken U. fick ledamotskap. Äfven var han jämte C. Norrby och S. L. Bring ledamot af handboks-kommittén af år 1888, hvars arbete resulterade i vår nya kyrkohandbok, stadfast 1894. Sedan 1892 är biskopen ordf. i Kyrkosångens vänners centralkommitté.

Många utmärkelser hafva under lifvets gång kommit den nu äldre stiftsherden till del. Vid jubelfästen i Uppsala 1877 promoverades han till teol. doktor och åren 1882—84 fungerade han såsom ordförande i Göteborgs Vetenskaps- och Vitterhets-Samhälle.

C. L.—th.

DET HÖGRE ARMÉBEFÄLET.

K. m:t har utnämnt till öfverste öfverste-löjtnanten vid Vendes artilleriregemente *O. E. Hofstedt*, samtidigt t. v. förordnad som chef för Norrlands artilleriregemente. Afgående chef för samma regemente är öfverste *J. O. N. Aspegren*, hvilken af k. m:t beviljats afsked.

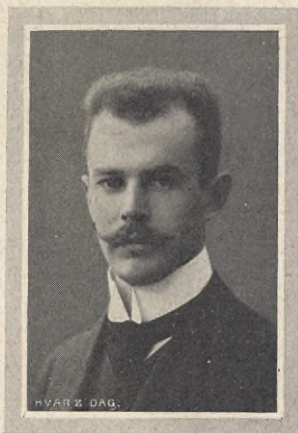

Efter porträtt. *Kliché: Bengt Silfversparre*
O. E. HOFSTEDT.
Nytänänd öfverste vid Norrlands artilleriregemente.

L. B. Ekeberg har vid ännu icke fyllda 27 år af Stockholms högskolas styrelse utnämmts till professor vid högskolan i speciell privaträtt jämte finansrätt.

Lars Birger Ekeberg är född i Uppsala den 10 aug. 1880. Student 1898, jur. fil. kand. 1899 af-lade han juriskandidatexamen 02. Två år senare disputerade han för docenturen och kallades till docent

UTNÄMND PROFESSOR.

Efter porträtt. *Kliché: Bengt Silfversparre*
L. B. EKEBERG.

Utnämnd till professor i speciell privaträtt jämte civilrätt vid Stockholms högskola.

Efter porträtt. *Kliché: Bengt Silfversparre*
J. O. N. ASPEGREN.
Afgående öfverste för Norrlands artilleriregemente.

i speciell privaträtt och civilrätt. 1905 upprätthöll han någon tid professuren i statsrätt och folkrätt. Har studerat utomlands vid universiteten och biblioteken i Berlin samt vid domstolarna och biblioteken i Leipzig.

E. har i Sverige beklädt domareämbete och kommer inom kort på grund af meriter att kreeras till juris doktor.

BARNSTRÖM.

FÖR HVAR 8 DAG AF *NORDENSTRÖM-ERIKSON.*

Jonas Nilsson var gammal nu. Några år hade gått se'n han "satte ifrån sig", d. v. s. öfverlät hemmanet åt sin son. Och dessa hade varit hårda år för *Jonas Nilsson*. Ständigt hade han måst ligga i strid med sonen för att få ut de vissa tunnor säd, potatis m. m., som en gång bestämts till hans årliga underhåll. Dock gick det väl an så länge hustrun lefde, ty då hade han två kor och egen mathållning, men se'n han blef tvungen att äta hos sonen, kände han sig sämre bemött än drängen. Det kändes obeskrifligt svårt att ta' emot snäsor och sneda blickar af sonhustrun, hvilken före sitt giftermål inte ägde mer än hon gick och stod i; men värst sved det, då sonen lät förstå, att han såge gärna, att gubbens kammare blef tom.

Många voro de nätter, då pinande tankar jagade sömnen från *Jonas Nilssons* läger, grubblande tankar, hur detta kom sig. Detta, att sonen urartat. Ty *Nils Jonasson* var en drinkare och hästbytare, som brydde sig sist om de tegar fadern offrat sin ungdoms- och mandomskraft på att bryta och rödja. Sonhustrun såg ut som en trasdocka i sina köptygsklädnigar, som icke lämpade sig för hennes arbete, och hon klädde sina barn så "herrskapslikt" som möjligt. Det var allt detta *Jonas Nilsson* ej kunde försona sig med. Han, som förvandlat stenrösen till fruktbar åker, han, som planterat och odlat, byggt och ordnat, tills han fått svårt att höja sina armar och flytta sina fötter för giktens skull, han måste dagligen se, hur de unga vanvårdade och förslösade, hvad han sträfvat ihop. Och han kunde intet göra. På lagligt sätt hade han

"satt ifrån sig". Med sorg gick *Jonas Nilsson*, undrande, hur länge det mände hålla ihop för sonen, önskande, att han själf skulle få sluta sina ögon för alltid, innan det gick öfver styr.

Men sonen sålde hemmanet, och sin egen far. Den gamle fick följa med egendomen alldeles som några af korna och en del körredskap. Det var bara den skillnaden, att korna och körredskapen höjde hemmanets värde, medan han, födorådstagaren, sänkte det.

Tanken på att skiljas från sonen och sonhustrun smärtade honom icke, ty hårdare kunde han icke få hos oskylda, det visste han; men *Jonas Nilsson* hade barnbarn. Två pojkar och två jäntor. Dem tyckte han sig ej vilja släppa utom synhåll. Ty, fastän barnbarnen voro stygga och ohöfliga mot den gamle, var det dock i dem han fann sin tröst och glädje. I synnerhet den äldste, en pigg, förständig nioåring, brukade prata med farfar, om hur det skulle bli, när han öfvertagit hemmanet. "För jag skall bli bonde och trädgårdsmästare", sade han. Emellertid skulle nog Per troligen aldrig besitta farfars mest älskade vrå af denna jord, ty nu var vrån såld, och far skulle sätta upp åkeri i staden och byta hästar natt eller dag.

Och i dag var auktion på "det ruttna skräpet", som *Nils Jonasson* kallade det bohag, fadern låtit honom öfvertaga. Redan innan *Jonas Nilsson* kommit ur sängen på morgonen, hörde han hur folk vankade af och an utanför hans kammare, resonnerande om hur mycket det borde bjudas för det och det. Hvad han med svett och möda förvärfvat och hvad han varit stolt öfver att äga, skulle nu försvinna från gården.

EN FÖREGÅNGSMAN INOM FOLKSKOLAN.

Lärjungarne vid Filipstads folkskola ha i förste läraren O. Hellgren en uppfostrare som på ett vackert sätt går upp i ungdomens sak. Särskildt intresserad för sång, lek och idrott, har herr H. vid sin skola höjt dessa ämnen till en inom folkskolan enastående nivå och genom flera lyckade kombinationer bringat

dem att tjäna hvarandra och uppfostrans ändamål i öfrigt. Med af honom öfvade och ledda folkskolekörer har han sålunda inom landskapet gifvit ett 20-tal vällyckade kyrkokonserter. Inkomsten af dessa ha användts för skolans och barnens räkning.

Så ha de flesta af barnen å vår bild sin sång att

tacka för de skidor, som skänker dem så mycken glädje och ökad hälsa.

Herr Hellgren är född 1866 på Gotland. Han har under flera kurser tjänstgjort på Nääs dels som slöjd-lärare, dels som sång- och lekledare.

Foto. Fröding Filipstad.

FOLKSKOLEBARN PÅ SKIDOR. Lärjungar vid Filipstads folkskola på utflykt med sin lärare, hr O. Hellgren.

Klubb: Besset Skiförbundet.

Så dum han var den gången, han släppte allt detta för sonens räkning! Så dum han var, som kunde hoppas, att pojken skulle stadga sig, då han fick sköta allt för egen vinst. Ett par drängar skulle säkert ha förvaltadt detta bättre, och Jonas Nilsson skulle ej ha behöft känna sig som nådehjon på slutet af allt slit och släp. Gubben kände sig så uppbragt, först på sig själf, sedan på sonen och sist på de pratande människorna, som samlades kring gården, att han glömde sin gikt och att han var en gammal karl på öfver sjuttio år, och fick på sig kläderna i hast och gick ut på brokvissten. Det mesta af det som skulle säljas var utburet på gården, ty det var en strålande vacker vårmorgon, och auktionen kunde förrättas ute. Där fanns hans hustrus väfstol, klumpig för nutidens ögon, men den hade hittills godt fyllt sitt ändamål.

Ah, så val han mindes henne, hustrun, hur hon dunkat i den väfstolen! Han kunde se henne ung, mörkhårig och rundlemmad i den väfstolen. Han kunde se hur Nils, då en liten glad byting, kröp under väfven och höll fast i tramporna, så att hon måste hvila sig och prata med honom. Ja, genom hela lifvet, ända tills det mörka håret var hvitt, kinderna skrumpta och näsan prydd af brillor kunde han bäst minnas henne i samband med den väfstolen. Allt det andra, skåp, ämbar, kokkärl och stolar ända till den snedbenta mjölkpallen påminde om henne och på samma gång gladare dagar; men väfstolen, den — — —

Tänker du sälja mors väfstol, Nils? Den gamle stödde sig på tvänne käppar, som vanligt, men ryggen såg dock i detta ögonblick rak ut, och rösten ljöd sträng och hotande.

Nils betraktade fadern en sekund halft gäckande, men utan att sakta sina steg.

— Inte kan ni väl begära, far, att jag ska' dra' det där åbäket med mig!

— Jag gissar den kan få rum här i huset nu som förr. Jag säger dig Nils, att gör du dig af med mors väfstol, går det inte väl för dig, sanna mina ord!

— Så ta' den kvar, för satan! slängde denne sorgen tillbaka öfver sin axel.

Med tunga steg och ännu tyngre sinne gick den gamle öfver gården, fram mellan det husgeråd, han en gång skänkt sin son, sitt enda barn. Borta vid en vägg stod en urmodig slåde, omringad af halfvuxna pojkar, som skämtade öfver det "eleganta" fordonet. Den släden hade Jonas Nilsson snickrat och smidt på själf i ungdomen, och i den släden åkte han första gången den dag han stod brudgum. När han gick förbi kunde han inte låta bli att fråga pojkarne, om de trodde sig vän om att göra den efter.

— Det va' väl just nån'ting att kunna det! kom det snabba, öfverlägsna svaret från en osnuten fjortonåring. Förråsten behöfs det inte nu, då dom gör mycket finare på fabrik.

Jonas Nilsson fortsatte sin vandring åt fäiset till. Den pojken sade mer än han själf visste, tänkte han. "Det behöfs inte nu, då dom gör mycket finare på fabrik", upprepade han halfhögt för sig själf. Finare? Ja, det beror på hur man ta'r det. Och så håller det ingenting.

Då gubben gick genom hölidret, stötte han sina käppar hårdare i golf än han plägade. Det kändes något till retfullt att gå här som ett betydelseöst inventarium och se hur folk tummade på hvad han rätteligen ägde intill minsta sticka. Det var något till svårt att tåla likgiltiga eller ömkande blickar från alla sidor, då han häst velat höja sina käppar och jaga inkräkterne därifrån hvarenda en! Han öppnade dörren till fäiset, för att tala med "Fagerlind", "Grefvinna" och "Fagna", som skulle följa med hemmanet liksom han själf; men därinne stod ett halft tjog kvinnor med uppskörtade kjolar och sugande sina järnsnuggor, skärskådande de djur, som skulle säljas. Jonas Nilsson sköt igen dörren med en smäll.

Icke en vrå af den gård till hvilken han själf med värkande armar släpat en stor del af timret var fri från främmande.

Ute på vedbacken mötte han en gammal man från grannskapet, en mångårig vän. Denne kom med utsträckt hand.

— Det känns väl underligt för dig i dag? sade han. Men Jonas Nilsson hötte med käppen.

— Gå hem! Du har ingenting här att göra. Ingen har här något att göra.

Utän att låta sig hindras gick han vidare upp mot björkhagen, där blåsipporna nyfiket stucko upp sina grålundna knoppar. Där blef han sittande på en sten.

Nere på gården var auktionen nu i full gång, och folk rördes kring alla knutar. Han hörde, hur auktionistens klubba föll g'ing efter annan, men det lik som icke vidkom honom längre. Han visste sig maktlös och kände sig domnad, kroppsligt och andligt. Det var bara en enda gåta, den ständigt obesvarade, som rödde sig inom honom: Huru blef Nils sådan?

Jonas Nilsson trodde hvarken på öde eller slump, han trodde på orsak och verkan. Väl för tusende gången ransakade han sig själf för att finna felet. Hade han varit för slapp mot sonen? Det kunde han knappast tro. Hade han varit för sträng? Snarare det. Men själf hade han uppfostrats ojämförligt mycket strängare, och han ansåg sig hafva varit en möns-

terkarl. Och det ansågo andra lika visst. — Men kanske att det som är till välsignelse för en natur är till förbannelse för en annan?

Det kom för honom, att hans sträfvan att tämja Nils' obändiga lynne varit alldeles som att dämna för en flod. Ju högre och starkare han byggt dammen, desto ursinnigare hade floden vråkt sig öfver. — Fram och åter tänkte han, tills det gamla hufvudet kändes tomt och blicken skymdes af tårar. Som genom ett töcken såg han, hur sak efter sak bars bort från gården. Och frånvarande kände han någon vidröra sin arm och hörde en röst säga, att han skulle komma och få sig mat. Han visste icke en gång, om eller hvad han svarade, och det var först efter en lång stund han erinrade, att det måtte ha' varit sonhustrun, som uppmanat honom att komma. "Hon gjorde det väl för syns skull nu då", tänkte han, "så att folk skulle tro hon var så mån om mig".

Hur det var, började han dock gå mot gården. Han kände sig hungrig, och han frös. Ja, det var underligt, så han frös! Han hade visst suttit länge på den fuktiga stenen. Kommen helt nära gården måste han hvilas på en brädhög. Det var som om all kraft öfvergifvit honom däruppe i hagen. Medan han satt så, kom en främmande, yngre kvinna fram till honom.

— Jag har inte sett till er på hela da'n, Jonas Nilsson, sade hon. — Jag ville så gärna göra mig bekant med er. Det är min man och jag, som ska' öfverta' här.

Med ens återvände kraft och intresse till den gamle. Hastigt och forskande såg han upp. Kvinnan fattade hans hand och satte sig bredvid honom.

— Se efter nu, om ni tror ni kan tycka om mig, sade hon.

Gubben kom sig inte för med att yttra ett ord. Den vänliga, öppna blicken, det varma tonfallet, den fasta, beskyddande handtryckningen öfverväldigade honom. Hans hand darrade i hennes, och tår efter tår rann ned i det isgrå skägget.

— Jag kan nog gissa, hur det känns för er, fortsatte hon, men jag ville bara säga det, att jag ämnar bli riktigt, riktigt snäll mot er, Jonas Nilsson. — För det förtjänar ni, tillade hon liksom eftersinnande.

Nu återfick den gamle talföret, och då sade han: — Tänk, om du varit min sonhustru!

— Ja, sade hon skrattande, inte hade det väl skadat. — Men har ni ätit något i dag här i brådskan? frågade hon med den aningsförmåga, som utmärker somliga kvinnor.

— Nej, sade han. Jag har inte kunnat.

Inifrån storstugan ljöd klirret af glas och koppar, ackompanjeradt af skral och svordomar.

— Vet ni, sade hon, jag har en riktigt god ostkaka i min matsäckskorg, och jag har rent af lust truga på er en bit. För annars blir det så, att vi få hälften med hem igen. — Se Lars, gubben min, är här också, och vi ha' redan ätit middag.

— Har inte Nils och Margot bjudit på mat?

— Tror jag det. Men vi hade ju med oss.

De följdes åt till gubbens kammare, och här dukade den unga bondhustrun upp det ena efter det andra ur sin korg.

— Vi ska' ju ändå snart höra ihop, så det är så godt börja nu, sade hon glädtigt. Och sanningen att säga, så tänkte jag på er, då jag ystade den här färdskosten i gir kväll.

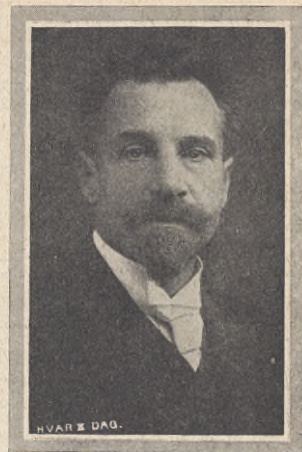
Jonas Nilsson kände ett slags behaglig slapphet fånga sig. Det var så skönt att bli ompysslad och uppspassad af denna glada människa, som var god emot honom icke af plikt eller vinstbegär utan därför att hon fann sin lust i att vara god.

Länge sedan hon gått satt han och tänkte på henne. Han kunde icke annat än glädjas vid tanken, att hon skulle bli husmor där på stället. Den som var så

FÖR VÄRLDS-FREDEN.

Under april månad har läraren i deklamation vid konservatoriet i Basel, f. d. skådespelaren *Richard Feldhaus* på Sveriges Fredsförbunds föranstaltande gjort en tourné genom några af Sveriges större städer i dessa hållit fredsföredrag, belysta med skioptikonbilder. Han är internationella fredsbyråns i Bern talare och åtnjuter understöd för sina föredragsresor från Bloch'ska fonden.

Herr F. är född 1856.

Efter porträtt. Henrik Silfverparre.
RICHARD FELDHAUS,
en känd fredsapostel f. n. på föredragsresa genom Sverige.

vänlig mot en gammal onyttig gubbe skulle nog veta att värda och omhulda, hvad som lönade sig att omhulda.

Slutligen, då skymningen dref undan ljuset därutanför och sorlet från auktionsfolket dämpades allt mer, började han röra på sig, och då kände han sig ånyo så besynnerligt matt och frusen. När Per och några andra pojkar sprungo förbi fönstret, knackade han på rutan.

— Du Per, tag hit ett fång ved åt mig.

— Asch, det kan väl någon annan göra, svarade pojken och sprang vidare.

Men hur det var, kom Per ändå med ved om en stund och slängde ned den framför kakelugnen. Utan att farfadern bad därom, tände han en brasa, medan han hvisslade på en slagdänga, han lyckats lära under dagens lopp.

— Hur har du tyckt det har varit i dag, Per?

— Åh, auktionen har gått fint. Ett tag höll det på bli slagsmål bland kvinnfolken om farmors drällhanddukar. Och Greta Sör på Sveden fick spinnrocken för aderton kronor. Hon sa' att hon skulle ha' haft den, om hon så skulle lagt dit aderton till. "Det blir en heder att sitta vid den rocken", sa' hon. Var det icke underligt? Och mor som låtit den stå på bryggstugubotten, så länge jag minns.

Per fortsatte att prata, men gubben hörde knappt på. Han visste, att det mesta af hvad han en gång kallat sitt, nu bars och kördes hit och dit, ut- och insocknes, och han tyckte, att han själf i och med det samma icke mer hade någon riktig hållpunkt. Det var, som om hans själ famlat och vandrat utan ro.

Jonas Nilsson var så inne i sina tankar, att han inte märkte, då Per gick och han vaknade ej ur sitt drömtillstånd, förrän en brand föll ut ur kakelugnen och det började ryka och osa af mattan. Med möda fick han upp branden igen. Han kände nu den där mattigheten och kylan än starkare, och han riktigt vacklade fram till sängen, där han svepte täcket omkring sig för att bli varm.

— Jag menar det är inte mycket kvar af dig, Jonas, sade han till sig själf, då han väl kommit omkull. Men jag ta'r nog igen mig, tänkte han, och slöt ögonen för att sofa.

När sonhustrun litet senare kom in i den mörka kammaren och frågade svärfadern, hvad han mente med att inte förtära ett gu'slån på hela långa da'n, fick hon inte svar. Och ingen annan häller fick något svar mer af Jonas Nilsson, ty han var — död.

SVENSK PÅ ETNOGRAFISK STUDIERESA.

Major *Arvid Wester* vistas sedan några månader tillbaka i Marocko och har bl. a. gjort ett längre besök i hufvudstaden Fez, hufvudsakligast för anskaffande af etnografiska föremål till museet i Stockholm. Resan som icke varit utan äfventyr fast vanlig eskort medföljde, tyckes ha lyckats öfver förväntan, tack vare major W:s outtröttlighet samt det ovanligt stora tillmötesgående som visats honom af tyske konsuln d:r Vassel, samt de tyska officerarna major von Tschudi och kapten Wolff. Vår landsman har haft företrädare hos Sultanen och Visirerna.

SAMMANSLUTNING MELLAN LANDSMÄN
UTOMLANDS.

Den 30 mars bildades "Captain John Ericson Memorial Society of Swedish Engineers", då vår framstående landsman ingenjör Gust. Pers. Wern gaf middag för ett trettiotal svenska ingenjörer å den exklusiva "The Engineers Club" å femte avenyen i New-York.

Såsom representant för hemmavarande svenska ingenjörer talade löjtnanten i Väg- & Vattenbyggnadskåren, ingenjören Carl af Klintberg, hvilken f. n. befinner sig på en affärs- och studieresa i Förenta staterna.

MAJOR ARVID WESTER I MAROCKO.
Efter fotografi taget i Tanger vid återkomsten från en expedition till Fez.

EN NYBILDAD SVENSK INGENIÖRSKLUBB I AMERIKA
TILL JOHN ERIKSSONS MINNE. Klubbens stiftare och ordförande ing. G. P. Wern (X).

HEATHER FLY.

Den vackraste hunden på svenska gordonsetterklubbens utställning i Stockholm.

Till ordf. valdes ingenjör Wern, som tagit initiativet till föreningen och är en inom såväl amerikanska som svenska kretsar mycket känd personlighet.

Han är en af stiftarne af Svenska Ingeniörsklubben och var under ett par år dess ordförande.

Äfvenledes har han under ett flertal år fungerat som ordförande i Svenska Hjälpföreningen.

Till styrelseledamot af Svenska Handelskammaren i New-York valdes ingenjör Wern, då denna bildades, och bidrog på ett mycket kraftigt sätt att få densamma till stånd.

EN DYRBAR HUND.

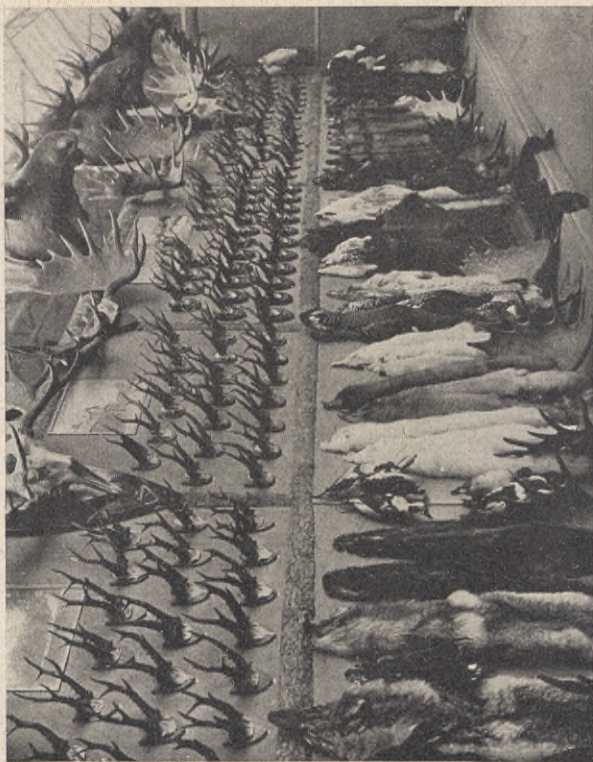
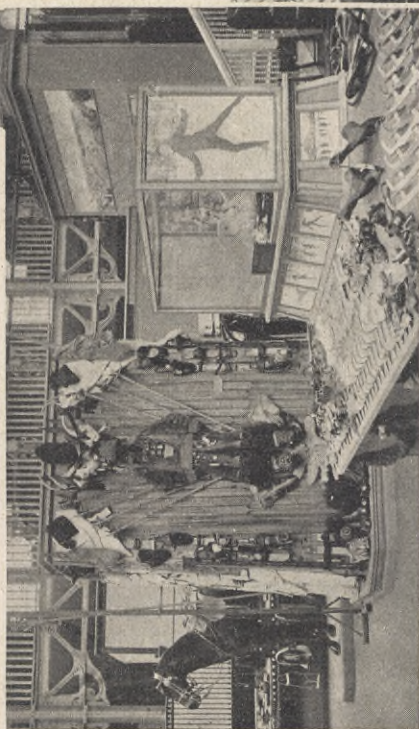
Svenska gordonsetterklubben, som blott räknar ett par månaders tillvaro, hade i förra veckan utställning i Stockholm. Expositionen omfattade 50 hundar, hvaraf de flesta prisbelönades. Det finaste exemplaret var Heather Fly, inköpt för klubbens räkning för 2,000 kr. från Danmark. För öfrigt märktes många vackra ock trefliga djur.

SVENSKA AFDELNINGEN VID DEN INTERNATIONELLA SPORTUTSTÄLLNINGEN I BERLIN.

(FRÅN VÅR KORRESPONDENT I BERLIN).

I lördags öppnades i Berlin en internationell sportutställning. Tyska kronprinsen och kronprinsessan, prins och prinsessan Eitel Friedrich och prins Oskar närvaro vid öppnandet. Den mecklenburgske storhertigen, ordförande i utställningskommissionen, höll talet och förde sedan de kejsreriga högheterna omkring. De flesta europeiska nationer äro representerade på utställ-

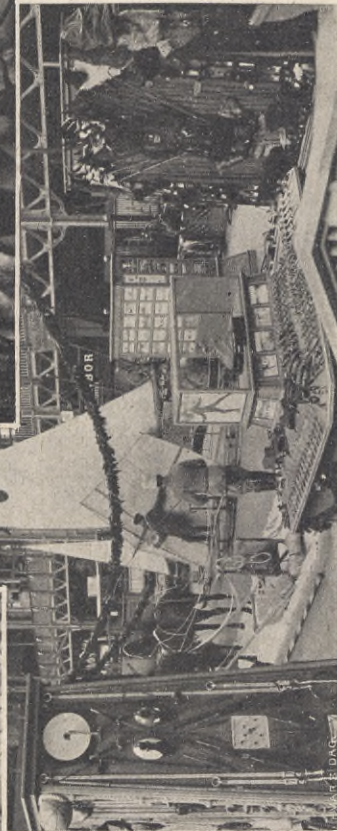

DE OLIKA
MONTRERNA
PÅ DEN SVEN-
SKA AFDEL-
NINGEN AF
SPORTUT-
STÄLLNINGEN.

SKIDUTRUSTNINGAR, SKRIDSKOMODELLER
M. M.

ningen. Det intryck man får af utställningen i sin helhet, är dock att det icke är en utställning anordnad af sportsmän och sportsintresserade utan af affärsmän, som vilja begagna tillfället att puffa för sina sportartiklar. Skyltar med firmanamn stå öfver montererna med resdräkter, jaktdräkter, automobildräkter etc. för herrar och damer, öfver gevären eller fiskredskapen. Det intressantaste på den tyska afdelningen, som naturligtvis är störst till omfånget, är den samling gamla vapen, tillhöriga Hohenzollerska familjen, som utställas af kejsaren.

Mot den öfriga utställningen sticker den svenska afdelningen af genom en helt an-

EFTER FOTOGRAFIER.

K. Falk. Bengt Skjerve.

SPARKSTÖTTS- OCH SKIDÅKNING EFTER HÄST, ISSEGLING M. M.

(Täxt forts. å sid. 480).

KRONPRINSENS SÄRSKILDT
UPPMÄRKSAMMADE HORNÜT-
STÄLLNING.

nan karaktär. Genast vid inträdet i den ena af de bägge utställningssalarna — den andra är nästan hel och hällen upptagen af Tyskland — möts den besökandes blick af svenskarnas stora fondmålning, Tännforsen i vinterskrud, i kallt blåhvitt och blågrönt, utförd efter skiss af den framstående landskapsmålaren Carl Johansson i Fränsta (Medelpad). Där nedanför går på en snöbacke en grupp skidåkare. Det ger från första ögonblicket ett

SVERIGE PÅ BERLINS SPORTUTSTÄLLNING.

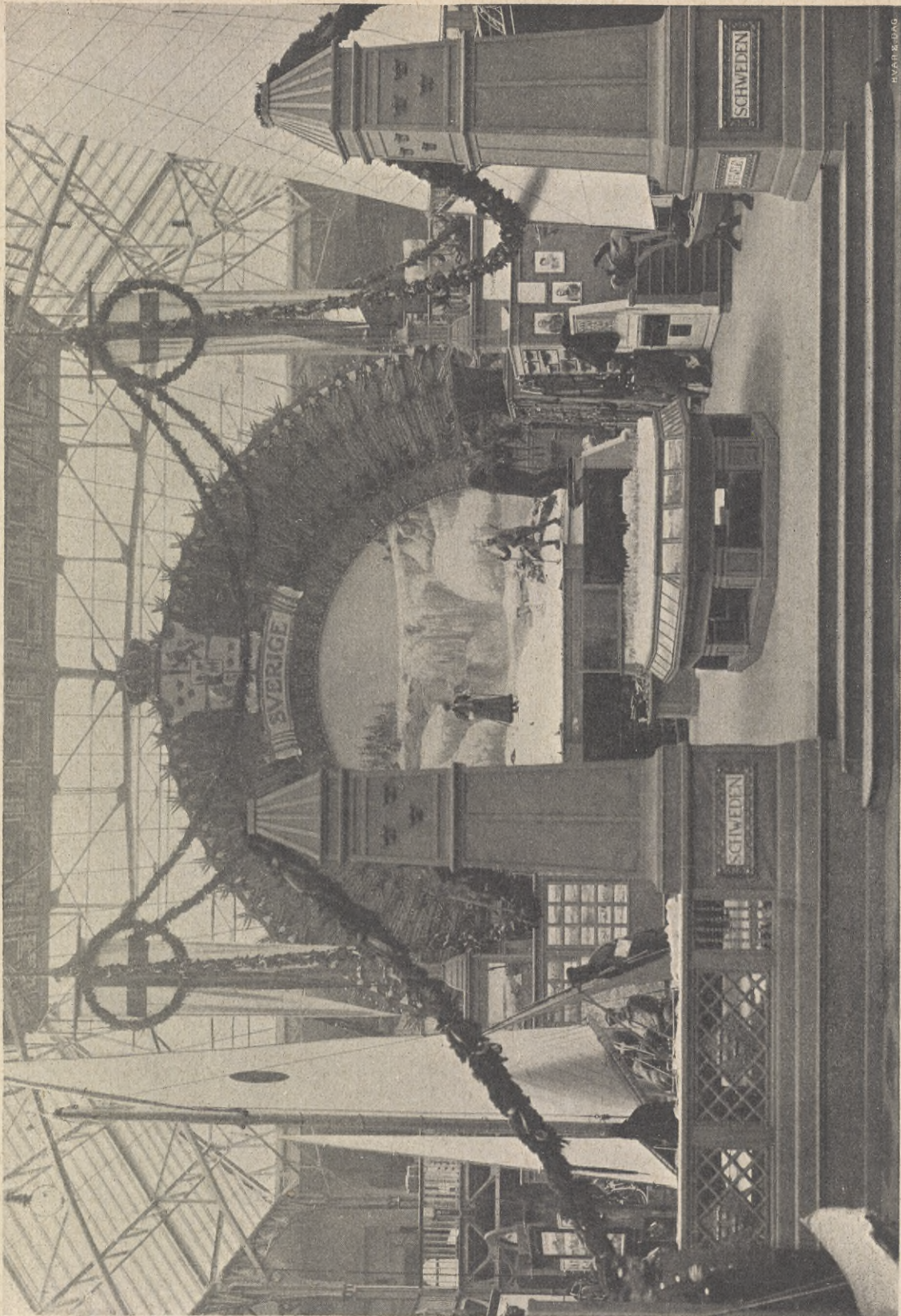
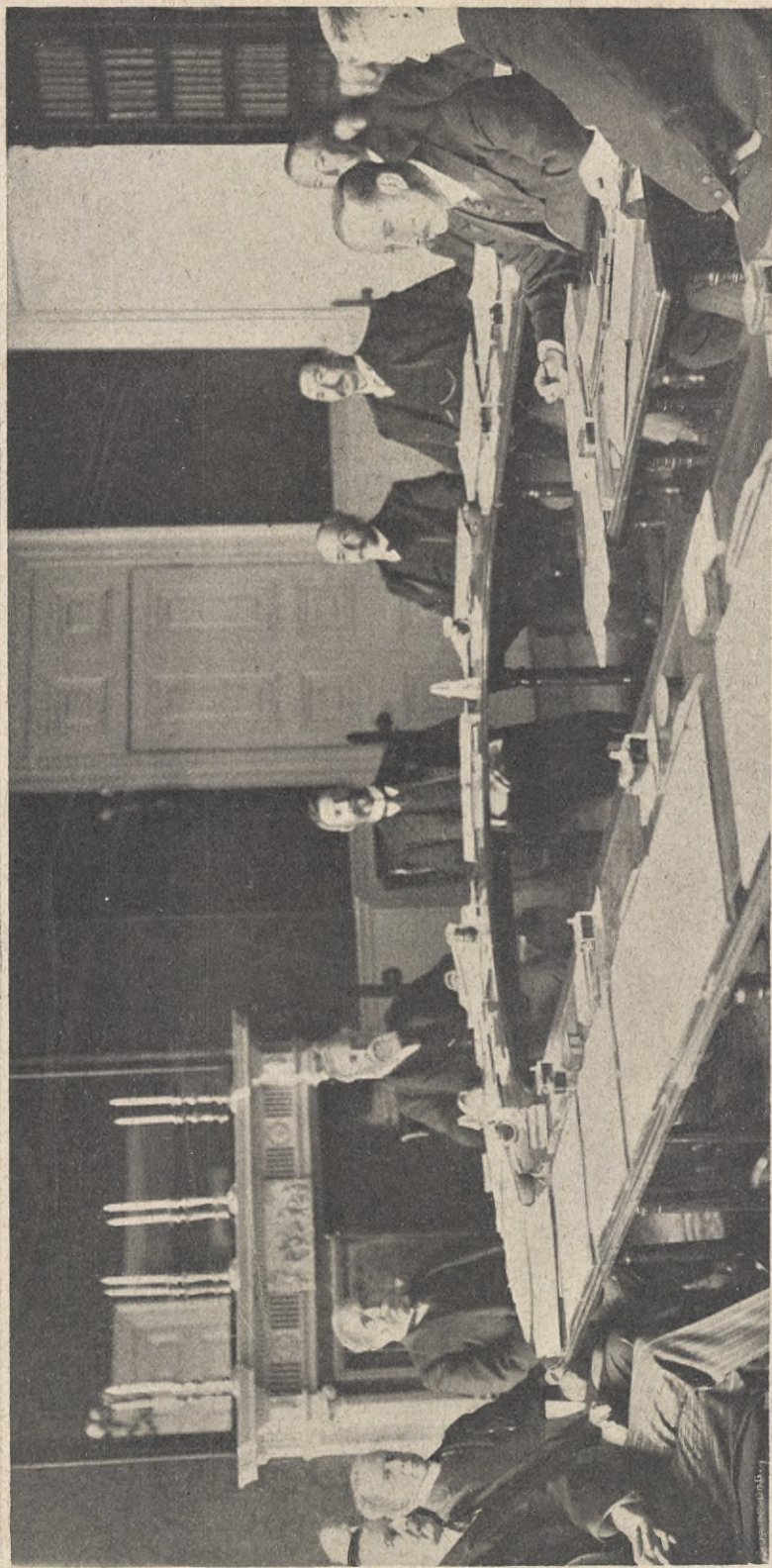

Foto *Italdén, Stockholm.*
 INTERIÖR FRÅN DEN SVENSKA SPORTUTSTÄLLNINGEN I BERLIN: Till höger kullern Asta. Till vänster isjakten Dämon. I midten modell af Idrottsparken i Stockholm.

KOLONIALKONFERENSEN I LONDON.

Efter fotograferingen

DE DELTAGANDE MINISTRARNE FOTOGRAFERADE UNDER ETT SAMMANTRÄDE I COLONIAL OFFICE. *Från vänster:* Joseph Ward, Nya Zeeland, Wilfrid Laurier, Canada, H. Campbell-Bannerman, Lord Elgin (kolonialsekreterare), Mr Deakin, Australien, Dr Jameson, Kapkolonien, General Botha, Transvaal, William Lyne.

I förra veckan öppnades i London den med det största intresse motsedda stora kolonialkonferens, till hvilken en ståtlig rad af de själfstyrande engelska koloniernas högsta ledare infunnit sig. Bl. a. deltaga i denna märkliga sammankomst — den fjärde i sitt slag — premiärministern general Botha, Transvaal, sir Wilfrid Laurier, Canada, dr Jameson, Kapkolonien, Moor, Natal, sir Joseph Ward, Nya Zeeland, och Deakin, Australien.

Den förra kolonialkonferensen, som ägde rum år 1902, stod under den gamle tullfanatikern Chamberlains auspicer. Nu har England en frihandelsvänlig ministär, och det har talats om att tullfrågan denna gång skulle skjutas åt sidan, men den engelske premiärministern förklarade dock vid konferensens öppnande, att frågan kommer att få en framstående plats på konferensens program. Man bör emellertid komma ihåg, att den nuvarande engelska ministärens vänner,

Riksd. Kam. A.-B. Bengt Stenroos Skåm-Östg.

Efter porträtt.

Kliché: Bengt Silfverparre

WILFRID LAURIER.
Canadas premierminister.

utan det är framställningar, goda råd och förfrågningar. Och härutinnan har man väl att söka förklaringen till, att England bättre än någon annan kolonialmakt förstår att på samma gång binda sina kolonier vid sig och lämna dem det största mått af frihet.

För att ännu en gång gå tillbaka till den föregående konferensen af detta slag, så torde det vara bekant,

liberala och radikala, äro af den bestämda öfvertygelsen, att äfven de minsta afvikelser från frihandelsprincipen skulle kunna leda till de farligaste missbruk.

Trots Chamberlains fall lefver hans stora tanke om en innerligare förbindelse mellan moderlandet och kolonierna ett allt rikare lif bland engelsmännen. Konferensen har med rätta liknats vid skådespelet af en gammal mor, som samlar sina barn omkring sig för att med dem rådgöra om framtiden och om familjens angelägenheter. England har tagit lärdom af andra staters missgrepp i kolonialfrågor och äfven kommit underfund med sina egna fel. Det är icke längre befallningar som utgå från det engelska kolonialministeriet,

Efter porträtt.

Kliché: Bengt Silfverparre.

D:R JAMESON.
Kapkoloniens premierminister.

att Chamberlain höll energiskt fast vid, att koloniernas produkter skulle gynnas i England genom tullar på liknande produkter från utlandet och att kolonierna samtidigt skulle hålla sig med lägre tullsats för moderlandets varor än för andra stater. Man var redan från början ingalunda entusiastisk för denna tanke ute i kolonierna, emedan man — säkerligen

Efter fotografi.

MEDLEMMARNE I DEN NYA TRANSVAALSKA MINISTÄREN svära tro- och huldhetssed till England inför lord Seibourn på balkongen till parlamentshuset i Pretoria.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfverparre Skilm.—Öbg.

med en viss rätt — fruktade, att ett dylikt arrangemang skulle leda till ett farligt monopol åt den engelska handeln. Både i kolonierna och i moderlandet var man dock från första början öfverens om att söka komma hvarandra närmare genom öfverläggningar, och icke ens de ganska starka motsatserna på den föregående konferensen hindrade, att man med värme omfattade tanken på att i år samlas till nytt tankeutbyte.

Bland konferensens deltagare är det i synnerhet två män, som i hög grad tilldraga sig engelsmännens uppmärksamhet, alldenstund de båda äro lefvande vittnesbörd om den kloka fördomsfrihet England utvisar i behandlingen af sina kolonier.

Den ene är sir Wilfrid Laurier, Canadas premiärminister. Han är till sin börd fransman och representerar de fyra millioner fransmän, som bo i Canada och som trots öfver hundra års skilsmässa från Frankrike bevarat språk och nationalitet. Alla veta, att Lauriers sympatier äro franska. Men han känner sig som hela den canadensiska befolkningens förtroendeman, han är fullt lojal gent emot England, och man lämnar honom också fria händer.

Den andre är Louis Botha, boergeneralen, sedan helt kort tid tillbaka Transvaals premiärminister, den förste innehafvaren af denna maktpåliggande post. Englands uppträdande mot hans folk är, såsom väl af alla erkännes, enastående i historien. Det är visserligen sannt, att denna politik är den enda, som sätter England i stånd till att sammanhålla det världsomfattande brittiska riket, men man kan icke tillbakahålla sin beundran, då man tänker på att den mäktige seg-raren så kort tid efter förbittrade strider känner sig förpliktigad att gifva de besegrade en själfstyrelse med de mest fria grunddrag. När den berömda triumfatorn från Colenso nyligen landsteg på engelsk mark — nu som engelsk troman på en af rikets viktigaste punkter — kunde han icke låta bli att gifva sina känslor uttryck. På samma gång rörd och leende yttrade han till dem, som välkommande trängde sig omkring honom, att han väl förr i världen på alla håll varit omringad af engelsmän, men aldrig under så angenäma förhållanden.

När han sedan höll sitt intåg i London, hyllades han med stormande entusiasm af en öfverskådlig människoskara, i hvars led kanske funnos många, som blott för några få år sedan kämpat mot honom och hans landsmän i förbittrade strider.

Botha blef genast från början konferensens hjälte, och ögonvittnen skildra det som ett verkligen upplyf-tande skådespel, då boergeneralen och hans högsinnade motståndare, lord Roberts, vid den ståtliga mottagningsfästen i Guild-

hall möttes i ett hjärtligt handslag, som efterföljdes af ett lika hjärtligt samtal.

En sådan fördomsfrihet från Englands sida och lojalitet från koloniernas äro goda löften om, att denna och följande konferenser skola medföra det önskade resultatet: allt fastare band mellan moderlandet och besittningarne, så att alla småningom lära sig att helt och fullt känna sig som medlemmar af samma stora familj.

Utom frågan om företrädestullar och om den interkoloniala ömsesidighetstariffen hör spörsmålet om koloniernas bidrag till riksfloktan till de punkter, som lifligast torde dryftas å konferensen. Därtill kommer planen på upprättande af ett permanent riksråd, en tanke, som framställts af New Zealands generalkommissarie i London och som understödes af alla öfriga kolonier utom Canada. Meningen vore, att ett dylikt råd, sammansatt af representanter för hvar och en af kolonierna, skulle öfvertaga konferensernas uppgifter. Det skulle hålla möten, när det ansågs behöfligt, och en rådgivande kommission af koloniala sakkunnige, bosatta i London, skulle sköta förarbetena. Tanken har fått lifligt understöd af lord Millner, som länge talat för att man borde upprätta ett permanent maskineri, som kunde fortsätta konferensernas arbete under de långa mellanrummen mellan dessa. Kolonialkonferensens förhandlingar äro visserligen icke offentliga, men man har anledning tro, att enighet numera uppnåtts i denna viktiga fråga. Telegram från London försäkra, att upprättandet af en dylik kolonialinstitution i London kan betraktas som säkert — en åtgärd, som tvifvels-

utan kommer att visa sig vara till det allra största gagn för konferensernas arbeten och för sammanhållningen af det imponerande brittiska världsriket.

Afven skenbart mindre betydande frågor på konferensens program äro af vikt för utvecklandet af den panbrittiska tanken: frågan om naturalisering af en riksdels medborgare inom en annan; utvandringsväsendet; enhetlighet i fråga om patent och handelsmärken o. s. v. Det lider intet tvifvel, att kolonialkonferenserna redan kraftigt bidragit till utvecklande af ett slags riksmedborgarskap; samhörighetskänslan blir år från år starkare, och den centraliserande tendensen visar alltjämt goda tecken till att förblifva härskande. Indien, som på konferensen företrädes dels af en indier och dels af ministern för Indien, John Morley, skall icke kunna hålla sig undan, och mången hoppas nu varmare än någonsin på realiserandet af Cecil Rhodes' stora dröm: ett fast statsrättsligt förbund mellan alla engelsktalande och engelskstyrda länder världen — en jättedröm

MR ASQUITH den engelske finansministern på väg till sitt departement. Snapshot taget samma dag budgeten framlades i parlamentet

bild, som måhända en aflägsen framtid kommer att skänka verklighetens lif.

EN VÄL BALANSERAD
JÄMTEBUDGET.

Den engelske finansministern Henry Herbert Asquith framlade i torsdags för parlamentet den med spänning mötsedda budgeten. Det väldiga aktstycket har i England på nästan alla håll framkallat liflig tillfredsställelse, ehuru de förmögare genom vissa tidsningar fått tillfälle att uttrycka en smula missnöje med att rikedomerna blir ytterligare betungad af skattebördor. I de flesta fall framhålles emellertid det riktiga i att de, som bäst förmå bära, också få de tyngsta bördorna. Den stora engelska medelklassen har, såsom man påpekar, all anledning att vara belåten med den Campbell-Bannermanska ministärens skicklige finansminister, hvars sträfvan att förminska nationalskulden äro präglade af målmedvetenhet och energi.

ÄNNU ETT MONARKMÖTE.

Vi lefva i kungamötenas tid, och den europeiska prässen har brådt med att dag efter dag leverera mer eller mindre djupsinniga betraktelser öfver alla dessa sammankomsters sannolika innebörd.

Ungefär samtidigt med det engelsk-spanska monarkmötet i Cartagena gjorde italienske kungen en visit hos sin kollega i Athen, och denna händelse väckte så mycket mera uppmärksamhet som förhållandet mellan de båda hofven icke alltid varit af det hjärtligaste slag. På håll, där man anses vara initierad, drifves det påståendet, att detta italiensk-grekiska närmande tillkommit på initiativ af den allstädes närvarande kung Edward, och många hålla före, att kung Vittorio Emmanueles Athenresa endast var ett led i Edward VII:s energiska sträfvan att skapa ett fast block af i Medelhafvet intresserade stater med udden riktad mot Tyskland och dess bundsförvant Österrike.

Efter engelske konungens kort efter Athenmötet arrangerade sammankomst med Vittorio Emmanuele i Gatea ha dessa påståenden tagit ännu lifligare fart, och man talar litet hvarstädes med allt större bestämdhet om ett samförstånd mellan England, Frankrike, Spanien, Italien och Grekland rörande politiken i Medelhafvet. Ingen torde kunna förneka, att en dylik kombination skulle vara af den allra mest genomgripande internationella betydelse och att den kunde medföra konsekvenser af oerhörd räckvidd. Ännu så länge har dock den storpolitiskt intresserade världen inga verkligt officiella meddelanden att bygga på, utan måste hålla sig till allehanda rykten af olika värde. Den starka nervositet, som med anledning af dessa företeelser gjort sig gällande i Tyskland, är dock ett talande bevis för att märkliga ting försiggå vid alla dessa monarkmöten och att de ingalunda äro af uteslutande oskyldig artighetsnatur.

EN AMERIKANSK MATADOR.

Roosevelt och trusterna — det har ju länge varit en stående rubrik i prässen, och man har tid efter annan fått åtskilliga mer eller mindre uppseendeväckande

ITALIENSKE KONUNGENS (t. v.) BESÖK I GREKLAND. SAMMANTRÄFFANDET MED GREKISKE MONARKEN (t. h.).

interiörer från den manhaftige amerikanske presidentens energiska strid mot de stora kapitalisthydrorna i Förenta Staterna. Det senaste utslaget af Roosevelts strid mot trustmagnaterna är hans och hans regerings ansträngningar att bryta trusternas herravälde öfver unionens järnvägar. Presidentens mest framträdande motståndare i den stora järnvägsstriden är Edward H. Harriman, jämte det beryktade Standard Oil Company den störste delägaren i Union-Pacific järnvägsbolaget. Han har med ryggestöd af denna sin ställning skaffat sig afgörande inflytande inom en mängd andra amerikanska järnvägsbolag och har för någon tid sedan lyckats genomföra en djärf kupp, som dock ledt den amerikanska järnvägsfrågan i en för hans egennyttiga intressen mindre fördelaktig riktning. Enligt hvad det påstås förtjänade emellertid han och ett par af hans intimare affärsvänner på ifrågavarande affär en liten nätt summa på bortåt 90 millioner kr.

Kuppen kan i korthet berättas så:

Chicago and Alton-bolaget befann sig på klena fötter, men Harriman åtog sig värvet att bringa det på säker mark igen. Han hade nämligen upptäckt, att bolagets linjer egentligen kostat tolf millioner mer än uppgafs, och detta betydde ju en ökning på samma summa af bolagets kapital. Denna ökning gaf honom anledning att släppa ut för 32 millioner obligationer och en inbjudan till teckning af nya aktier i bolaget för 22 millioner. På kort tid drefvos emissionerna oerhördt i höjden, bolaget blef ytterst populärt i Förenta staterna — och Harriman stoppade lugnt den stora vinsten i sina rymliga fickor.

Det dröjde emellertid icke länge, förrän det mellanstatliga handelsutskottets kontrollant för Chicago- and Alton-bolaget gjorde vissa upptäckter, som kommo de nya obligationerna och aktierna att falla med svindlande fart. Innehafvarne gjorde väldiga förluster,

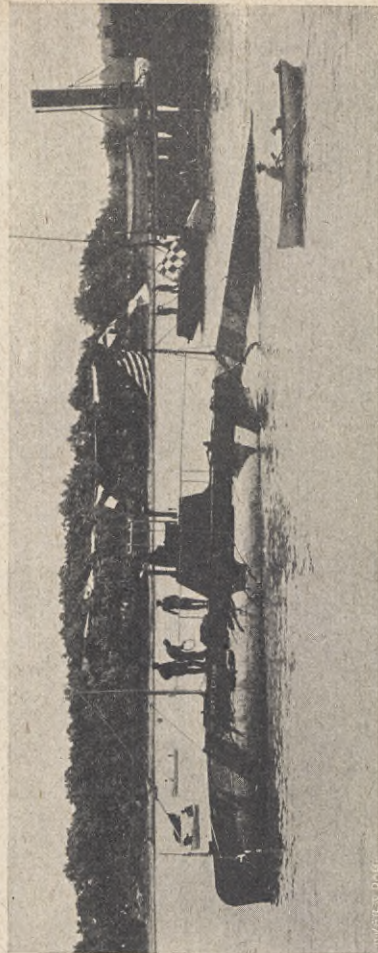
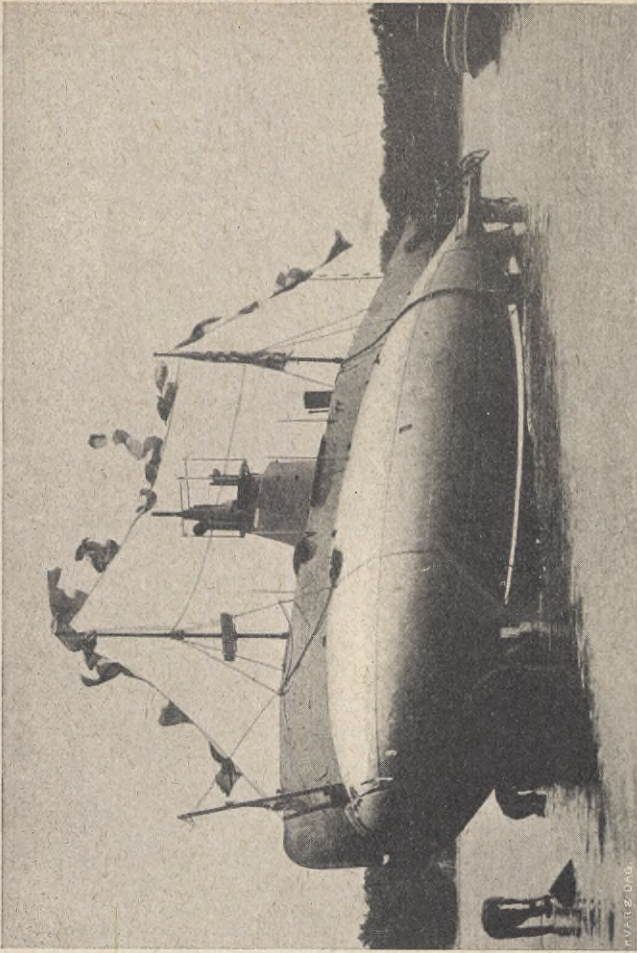

E. H. HARRIMAN.

Den mest omdiskuterade mannen i Amerika för ögonblicket. H. är en väldig järnvägs ägnat och har uppgått en med stor spänning följt kamp med president Roosevelt.

och handelsutskottet fann grundad anledning att ställa Harriman till ansvar. När undersökningen i äfären avslutats, sändes en utförlig rapport därom till president Roosevelt, som häraf fick direkt skäl till att genast taga itu med förslag till nya järnvägslagar, älsedda att förhindra dylikt skoj som det Harrimanska. Detta förslag väntar ännu på behandling enligt staten Illinois' antitrustlagar och skickliga jurister påstå, att bolagsherrarnes manipulationer icke skola kunna gå fria, utan att Harriman och hans medhjälpare skola bli nödsakade att till aktie- och obligationsinnehavares fromma inbetala de obehäftliga 12 millioner, på hvilka hela kuppen byggdes upp. De flesta äro dock böjda för den åsikten, att den sluge spekulanten kommer att slingra sig undan ansvaret och ostfördt få njuta af sina snabbt förvärfvade rikedomar.

Säkert är emellertid, att saken kraftigt befrämjat sträfvandena att bryta järnvägstrusternas envælde och införa en effektiv kontroll öfver deras affärer.

»CUTTLEFISH»

Kritisk i »Bläckfiskens»

»CUTTLEFISH» (»BLÄCKFISKEN»), DEN SISTA AMERIKANSKA UNDERVATTENSBATEN. Efter denna modell skola 35 liknande fartyg byggas.

A. E. R. CARLHEIM-GYLLENSKÖLD.

F. d. kommandörkaptenen af första graden i kungl. flottans reserv, Alfred Carlheim-Gyllensköld fyllde den 17 april 70 år. Sjöofficersex 59, led. af k. örlogsmannasällskapet i Karlskrona, sedan 95 besiktningsman å Flottans station i Karlskrona.

E. G. KINELL.

60 år fyllde den 21 april öfverstelöjtnant Erik Gustaf Kinell i Malmö. Stud. ex. 65, m. derlöjtn vid Kungl. Fortifikationen 68, löjtnant 73, kapten 84, major i armén 96, major vid K. Fortifikationen 97, chef för K. Göta ingenjörk. år 93, öfverstelöjtnant i armén 01, afsked 03.

A. T. ÅMAN.

2:dra stadsläkaren med. lic. Albert Åman i Gelle fyllde den 12 april 50 år. Stud. ex. 78, med. lic. 88, 2:dra stadsläkare i Gelle 91. Led. af stadsullmäktige 94-04, led. af hälsovårdsnämnden sedan 91, v. ordförande 02, led. af fattigvårdsstyrelsen 1900.

A. C. STE'NECK.

50 år fyllde den 22 april bruksförvaltaren Anton Constantin Stelneck å Orrefors. Sedan 97 förvaltare för Orrefors Bruks Aktiebolags egendomar och bruk i Kronobergs län. Kommunalslämmodförande i Hilleberga kommun, samt medlem af skol- och kyrkoråd m. m.

H. F. GYLLENRAM.

Generalmajor Henrik Gyllenram i Malmö fyllde den 24 april 65 år. 64 ordonansoff. hos Carl XV, 84 öfverbefälh. för Stockholms frivilliga skarpskytteför., 91 öfverstelöjtn. o. ch. för Jämtlands fältjägarreg., 94 öfverste o. ch. för Kalmar regte, 95 chef för S Skånska inf-reg. 01 generalmajor i armén, afsked s. å.

E. A. TRANA.

Rådmän Erik Anders Trana i Gbg fyllde d. 22 april 60 år. Fil dr 72, v. häradsh 77, polisnot. 84, stadsnot. 86 rådm. 97, ordf. i rådhus 2 afd. 05. Led. af Musei styr. 03, af riksd. A. K. 03-05, led. af kgl. Vet.- o. Vitt. terhets Samh 97. Led. af Högskolesty. sed 99 samt sekr. o. led. i ett flertal kommunala insti.

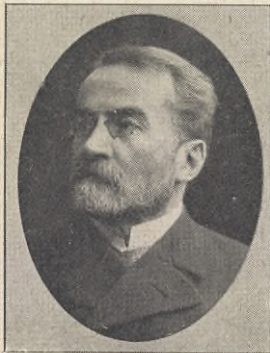
N. H. LJUNGMAN.

Auditören v. häradshöfding Nils Ljungman i Helsingborg fyller den 29 april 50 år. Stud. ex. 78 ex. till rikets rättegångsverk 83, v. häradshöfding 85, auditör vid skånska husarregtet 90, advokat i Helsingborg sedan 85, ombudsman hos Helsingborgs Inretnings Garanti A-B 88, ombudsman och led. af styr. i Skånes ensk. bank 01

O. E. RUNE.

50 år fyllde den 17 april handlanden Emil Rune, ene delägaren i firman E. Wallerstedt & Co. Karlstad. Ledamot af stadsfullmäktige samt vice ordförande i hamnstyrelsen.

P. J. WISING.

Professor Per Johan Wising i Stockholm fyllde den 17 april 65 år. Stud. ex. 59, med. dr. 71, professor i nervsjukdomar vid Karolinska institutet 87-90. Led. af svenska läkarsällsk. 69. Företagit utländska studieresor. Utg. tryckta skrifter.

F. W. H. PEGELOW.

Verkställande direktören i Stockholm-Västerås-Bergsl. Jernvägar Fredrik Wilhelm Henrik Pegelow i Stockholm fyllde den 15 april 55 år. Led. af stadsfullm. i Stockh., sedan 02, led. af stadsfullm. beredningsutsk. sedan 06, ordf. i Stockh. allm. telefonaktiebol., styrelseled. i mellersta och norra Sveriges ångpannefören.

U. C. SON SPARRE.

Majoren frhn. Ulf Cson Sparre i Linköping fyller d. 2 maj 55 år. Stud. ex. 74, und. löjtn vid 2:dra Ligr.-reg. 75, kapl. 83, komp.-chef 95 afsk. o. major i a. 03. Verkst. dir. i Linköp. Vattenl. A.-B. sed. 90, medl. af styr. för Linköps sparb. sed. 95. Ordf. i styr. f. Sydsv. kred. A.-B:s afd.-kont. i Linköping sed. 04. Stadsfullm. sed. 04.

C. F. V. WESTERLUND.

Boktryckerifaktorn C. F. V. Westerlund, Oskarshamn fyllde 22 april 50 år. Mångårig ordförande i arbetsföreningen, ledamot i fartygsstyrelsen, en af upphofsämnena till Oskarshamns nya teater.

PORTRÄTTGALLERI

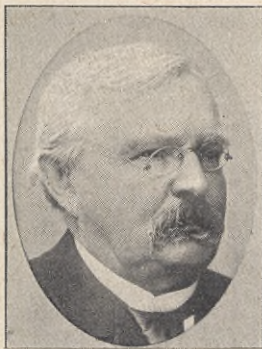
A. STÅLHAMMAR. †

Den 16 april afled i Stockholm f. d. öfverstelöjtnanten i armén, Adolf Stålhammar, f. 24. Åld.-chef vid topograf kåren 62, öfverstelöjtn. i armén och stabsoficer vid generalstaben, afsked 78, mångårig led. af stadsfullm. och drätselnämnden i Stockholm, m. m.

W. A. G. NISBETH. †

Den 17 april afled i Stockholm öfversten i armén Waldemar Nisbeth 65 år gammal. Erhöll 60 sin första officersfullmakt samt utnämndes 94 till öfverste och chef för Jämtlands fältjägarregemente.

F. R. KJELLMAN. †

Professor Frans Reinhold Kjellman afled i Uppsala den 22 april 60 år gammal. Hellsidesporträtt med utförlig biografi återfinnes i ärg. 85.

J. M. G. E. FLYGARE. †

Den 17 april afled i Gårdstunga kyrkoherde Emil Flygare, 58 år gammal. Stud.ex. 68, prästv. 73, svensk präst i Paris 76, sjömanspräst i Dunkerque, Calais och Boulogne s. å., pastor i Paris 82, kyrkoherde i Kristianstad 84, insp. för Kristianstads allm. läroverk 01, uppförd i 3:e rummet å förslag till pasto- primarius 97.

PRAKTISK VÄLGÖRENHET: TVÄNNE INITIATIVTAGARE.

CLAES VIRGIN.

Upphofsman till idén om "Barnens dag".

Barnens dag en af de populäraste institutionerna i Stockholm. Och att den tillvunnit sig en sådan popularitet, därför stå vi nog — bortsedt från det behjertansvärda hos själfva saken — i första rummet i tacksamhetsskuld till direktör *Claes Virgin*, ordförande i den af ett tiotal personer bestående kommitté, som föranstaltar Barnens dag.

Han kan också tillräkna sig hedern af att ha tagit det första initiativet till Barnens dag. Det var 1904. Från början var det meningen att få till stånd en allmän barmhärtighetsdag — för åldringar såväl som barn. Förslaget väckte likväl större sympatier i sin nuvarande form, fast inte någon Barnens dag blef verklig het det året i Stockholm — men väl i Köpenhamn. Nästa års insamling inbragte redan 78,000 kr. i Stockholm, i Göteborg 102,000! Och fast 1906 resultatet blef ännu bättre, är det alla utsikter att med hjälp af de nu tillkomna storslagna arrangemangen dagen i år skall lämna en ännu rikare behållning.

Direktör Virgin är född den 17 december 1858 i

Barnens dag blir af! Det budskapet har väckt en lika enstämmig tillfredsställelse och glädjesom förestämningen var allmän i hufvudstaden, när det förspordes, att man beslutat draga in den för i år, på grund af kollisionen med Linnéfesten.

Redan tredje året af sin tillvaro är Bar-

lidköping. Efter slutade skolstudier började han sin bana som järnvägstjänsteman, vid sidan sysslände med någon försäkringsverksamhet. 1890 startade han Skandinaviska kreatursförsäkringsbolaget och fyra år senare lifförsäkringsbolaget Valand.

M.

*

Barnens dag — välgörenhetsfrimärke — första maj-blomman, allt detta är uppslag inom välgörenheten, som framkommit slag i slag och alla vunnit den lifligaste anklang. Det sista, stammade från fru *Beda Hallberg* i Göteborg innebär att första maj en 10-öres knapphälsblomma försäljes till förmån för våra lung- sotsannatorier. Förslaget som genast vunnit stor anklang och organiserats med en offentlig kommitté, kommer att instundande första maj i stor skala tillämpas i Göteborg och har äfven på andra ställen

väckt sådana sympatier, att blomman säkert på ett par år skall ha erfört hela landet.

FRU BEDA HALLBERG.

Har gifvit idén till "första maj-blomman".

(Forts. fr. sid. 471.)

intryck af konstnärlighet och af nationalitet. Hela den svenska afdelningen ger en enhetig, konstnärlig bild af svenskt sportlif och svensk natur. Den förefaller förnäm bredvid affärsskyllarna rundt om. Svenskarnas utställning väckte också tydligen mesta uppmärksamheten: man stod först och tittade på taflan på afstånd och gick sen dit. Äfven de kejsrerliga ägnade afgjordt största uppmärksamheten åt svenska afdelningen, där de kringfördes af svenska ministern i Berlin, greve Taube, utställningskommisarien friherre Hermelin, legationssekreteraren friherre Ramel och af vår idrottsveteran öfverste Balck. De tjugo minuter, som anslagits åt svenskarna, blefvo en timme. Kronprinsen fäste sig särskildt vid Salchovs skridsko-modell och sade sig vilja beställa liknande åt sig, vid den utsökt fina modellen till en svensk gymnastiskal och vid kronprinsens hornutställning. Kronprinsessan beundrade isjakten, och när hon i kinematografbilder fick se dem flyga öfver mälarisen och såg skidlöparna göra 40 meters hopp i Falun, ville hon inte gå trots ceremonimästarns förmaningar. Kronprinsen sade sig vilja komma igen en gång till för att ännu närmare se alltsamman.

Kvälstidningarna omnämna Sveriges utställning såsom den främsta. På den middag, som utställningskommittén anordnat för öfver 200 personer, uttalade kronprinsen särskildt sin beundran för den svenska sportutställningen.

Arkitekten Boberg har den hufvudsakliga äran af vår utmärkt vällyckade utställning. Han har tänkt hvar detalj få sin plats och gifvit det hela dess fastliga prägel.

*

På Treptowbanan vid Berlin ägde den 21 april en tälling rum i uthållighetslöpnig på 25 km. En fransman blef förste pristagare med en tid af 1 tim. 32 min. 40 sek. Vår kände löpare Svanberg blef andre

SVENSK SPORTSMAN I BERLIN.

Efter fotografi.

X

Kitché: Bengt Sjöversparre.

MAKATHONLÖPAREN SVANBERG (X) eröfrar 2:dra pris i uthållighetslöpnig på 25 km.

man med blott 6 sekunder längre tid. — Tusentals intresserade åskådare närvaro.

ÖSTERGÖT-
LANDS ENSKIL-
DA BANKS I
LINKÖPING NYA
LOKAL.

Nedre bilden:
ETT HÖRN AF
CHEFENS RUM.

Foto. Svenson. Linköping.

VIII ÅRG. 30:E HÄFTET INNEHÅLLER

Uddo Lechard Ullman. — Det högre armébefälet. — Utännd professor. — "Barnsbröd" af Nordenström-Erikson. — En föregångsman inom folkskolan. — För världstreden. — Svensk på etnografisk studieresa. — Sammanslutning mellan landsmän utomlands. — En dyrbar hund. — Svenska afdelningen vid den internationella sportutställningen i Berlin. — Kolorialkontorens London. — Brokigt utomlandsnytt. — Veckans porträttgalleri. — Praktisk vägörenhet. Tvänne initiativtagare. — Svensk sportsman i Berlin. — Ny banklokal

F. A. B. HVAR 8 DAGS TRYCKERI, GÖTEBORG, 1901

HVAR 8 DAG.

Kitché: Kem. A.-B. Bengt Sjöversparre Skåm—Öbg.